

પ્રજાસત્તાના આગેવાનોની સંખ્યા વધી ગઈ છે

નામાંના.

પંધી ઝીંતી.

અગાઉકાલે

ન

વ

શ

કિ

ગ

ધ

ત

મં

દિ

ગ

વ

ર.

संभार्य।

आधुनिक दुनियाया साया तपस्वीने

ग्रेगोरियन विद्यापीठ अशादिया
गामहावाह
ग्रेगोरियन विद्यापीठ त. १०
३३

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૮૩૩ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગાંધી ગાંધી

વિષય ૪ : ૨ - ૧

ગાંધી-ગીતા.

મહાત્મા ગાંધીજીની સ્તુતિથી દરેક વર્ગને મારે
ભરપુર કાવ્ય સંગ્રહ.

યદા યદા હિ ધર્મસ્ય ગ્લાનિર્ભવતિ ભારત ।
અભ્યુત્થામધર્મસ્ય તદાઽઽત્માનં સૃજામ્યહમ્ ॥
પરિત્રાણાય સાધૂનાં વિનાશાય ચ દુષ્કૃતામ્ ।
ધર્મસંસ્થાપનાર્થાય સંભવામિ યુગે યુગે ॥

“ જ્યારે જ્યારે ધર્મની પડતી અને અધર્મની
ચડતી થાય છે, ત્યારે ત્યારે હું દેહ ધારણ કરું છું.

સંતના સરક્ષણ અર્થે, ને દુષ્ટોના વિનાશ અર્થે
ધર્મને દૃઢપણે સ્થાપવા હું યુગે યુગે અવતાર ધારણ
કરું છું. ”

પ્રકાશક,

નવશક્તિ સાહિત્ય મંદિર,

શ્રી રામકૃષ્ણ જયંતિ]

ગોધરા.

मोहनाष्टकम्

रोगैः समाकुले देशे पापे वृद्धिगते तथा
परै र्गृहीत सर्वस्वे जने निर्धनतां गते ॥ १

समायं देश इत्येवं भावेऽप्या डल्लैर्विनाशिते
गान्धी महाशयो लोकं रक्षितुं जनिमग्रहीत् ॥ २

कृष्णेन यत्कृतं कर्म यत्कृतं गौतमेन च
तदेव मोहनः कर्तुं मुधुक्तो वर्ततेऽधुना ॥ ३
अर्थान्धैः परिपीडितान्गतबलान्दीनाञ्ज-

नानुद्धरन्

तप्त्वा तीव्रतमं तपः परहितं कर्तुं सदा सोद्यमः ।
अल्पाकल्पवृत्तो विकल्परहितः संकल्प-

शक्तयायुतः

जीयाद्भारतवर्षभक्तप्रवगे गान्धीः सदा

शुद्धधीः ॥ ४

ભારતોદ્ધરણાર્થં યો જાતો જગતિ ધર્મવિત્ ।
 વિના શસ્ત્રૈર્જયો यस્ય મોહનં તં ન મામ્યહમ્ ॥ ૫
 મોહનં શત્રુ સઙ્ઘાનાં મોહનં સુહૃદાં તથા ।
 નિશ્ચૈર્ગુણ્યં જિતાત્માનં મોહનં પ્રણમામ્યહમ્ ॥ ૬
 ધર્મયુદ્ધે જના યેન વયં સર્વે નિમન્ત્રિતા : ।
 સોઽયમથ પુરોઽસ્માકં વર્તતે પુરુષર્ષભઃ ॥ ૭
 કૃત્વા શિરસિ તસ્યાજ્ઞાં તદ્દર્મપરિગ્રહ્ય ચ ।
 ર્હિપ્સિતં પ્રાપ્નુયામેતિ દિશતુ કમલાપતિઃ ॥ ૮

‘ નવશક્તિ ’ પત્રના આહુકો માટે.

૧-આઠ આહુક કરી આપનારને પત્ર ભેટ મળે છે.

૨-ત્રી આહુકને સીતા વનવાસ ભેટ મળે છે.

૩-ચાર ત્રી આહુક કરી આપનારને પત્ર ભેટ મળે છે.

૪-આહુકને મહારામાળની ચ લુ છબી ભેટ મળે છે.

કેમ વીર ગાંધીજીને !

ખલે પધાર્યો ભારત માન્યા બાલુડા !
 ગુર્જરી આંકે તુજનાં પગલાં ધન્યજો !
 હિંદીઓનાં હૃદાં હર્ષે ઉછળે;
 ધર્મજાડમાં ઉત્સવનો છે દિન જો ! ભલે
 સંદટનો પંહર્યો તે' બાંધુ અંધજો,
 'ઝાળીમાં ભરિયાં છે આલમ નૂરજો;
 સુખ, સંપત્તિ જો હિંદીઓનાં ભારત બાલને,
 ગંહાર્યાં તેનાં અસહ્ય વીર તે' દુઃખ જો ! ભલે
 આફ્રિકાના ફર દેશમાં ઉફલવ્યો,
 વીર ! સાધુ જનના રક્ષણ કાજજો,
 દુષ્ટત્યો નિવાર્યા બન્ધુ સામટાં,
 ભારતનાં દીવાળ્યાં જગમાં નામ જો ! ભલે
 યુગે યુગે અવતારી તું નો થજો,
 ભારતમાં ફરી ધર્મ સ્થાપના માટજો;
 ઉજળાં નારાં મદ્યરિત્રો સો ઉતરો,
 ભારત જનનાં હૃદાં હૃદાં માંહિજો ! ભલે
 ભારત મૈયા અતિ હર્ષે સત્કારવી,
 ગુર્જરી કેરા મોંઘા, અમૂલ્યા બાળજો,
 તારાબટ્ટી ! આ સિંહ સમોવડ વીરલા !
 રાખી તે'તા જનની કેરી લાજજો ! ભલે
 સીતારામ શર્મા.

વીર પૂજા

આજે પૂજન ગાંધી તણાં અમ દેશમાહી આદર્યાં
 સેવા અને સામગ્રીમાં, અમ તંત હૃયાં પાથર્યાં.
 સાધન અધૂરા છે છતાં, પૂજન અમે તો આદર્યાં.
 સાધન અધૂરાં છે રહ્યાં. હૃયાં પૂરાં પ્રેમે ભર્યાં
 સ્વદેશ ભકિત રક્તથી, જેની રજેરગ છે ભરી;
 એ પરમ પૂનિતવીની પૂજન અમે છે આદરી.
 નિઃદેશ દેરા હિતમાં. નિઃદિનને જેણે ગાયુ;
 એ દિવ્ય આરુ, દયને, પ્રેમે અમારે પૂજવું.
 એ સંત ! રૂપિ ! ગહર્ષિઓ ! આવો તમે અમ મંડપે
 દિધાર્યુ ભવ આશિષો, જ્યાં આદર્યું પૂજન અમે
 સતિએ સહુ ભારત તણી રહ્યાં સ્વર્ગથી નિહાળજો;
 પુણે ભર્યા શુભ થાળ તમ, ગાંધી પર રસાવળ
 ભારત તણા ભાવિક જનો, આવો સહુ સંઘે મળી;
 તમે સહુ વીર ચર્ચુમાં, નમતાં હૃદય શિષો લળી.
 બહેનો, દુહિતા, દેવિઓ ! કુમ કુમ ભર્યા થાળોગ્રહી;
 કુમ કુમ ઉડાડો મંડપે, જ્યાં આદરી પૂજન વિધિ

:—એ તારાન રાખી

ગાંધીજીને ચરણે

[સુરતાની વાડીના મીઠા મોરલાઃ]

ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા બાલુડા,
ધન્ય હીપાવી ગુણીયલ ગુર્જર માતળે !
સ્વતંત્રતાનો અરૂણોદય અંજો થયા,
પારતંત્ર્યની ઘટવા માંડી નાતળે.

ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા બાલુડા,
સળેકડા શા ગુર્જર શિશુઓ રમેહથી,
શિખરો શાન્તિ કેરા મોંઘો મંત્રળે !
અખામ્હીએ શુદ્ધ ચિત્તથી સર્વને,
દર્શાવ્યો નિજ દેશ ઉત્તતિ પંથળે !

ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા બાલુડા,
સાબર તટ પર ઉભો રહીને એકલો,
મોહન મીઠી મોરલીઓ નીજ વાયળે !
દિવ્ય સૂરીલા નાદ થકી જો બંસીના,
મૂળાં ભારત બાળો ખેડાં થાયળે !

ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા બાલુડા,
અદ્ભુત આકર્ષણથી બંસી નાદના,
ભારત દિલડાં તુજ પ્રતિ ખેંચાય લે !

આહુતિ દેવાને ભારત યજ્ઞમાં,
 ખાલ, વૃદ્ધને સ્ત્રી રત્નો ચિત્ત ચાહ્યો !
 ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા ખાલુડા. ૮
 પાઠ પઢાવે સત્ય અને નીતિતણા,
 અનુમયવાન આત્માબળ આલ્હાદ જો !
 જયેન જીવનમાં નવ ચેતન રડતો,
 નાપૂર્વ રસ-નિજ દેશ સેવ છલકાયજા !
 ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા ખાલુડા. ૯

શઠં ધ્રુતિ સત્યમ્ નાં સૂત્રો બોધ તો,
 અડગ ટેકીલા સ્વરાજ્ય વાદી વિરજો !
 કમળીર લાડીલા ભારતી મતના.
 અનુપમ ચરણે નમતું અજો શિરજો !
 ધન્ય ગાંધીજી ગુર્જર કેરા ખાલુડા. ૧૦
 નાનલાલ પંડ્યા

તાજ વગરના રાજા—ગાંધીજી
 ધન્ય ગાંધીજી, તાજ વગરના રાજા હિંદુસ્તાનના
 પાય લાગુજી, કર્મવીર લાડીલા ભારત માનના,
 પારતંત્ર પીડાથી છાડવવા,
 નિજ દેશ તણી ચઢતી કરવા,
 વળી દુઃખ સઘ માં દીનનાં હરવા જય ગાંધીજી

પ્રદેશી કાપડને ખાળી,
 થયાં શુદ્ધ સફળ નરને નારી,
 સુશોભિત ખાધી અંગ ધારી, જય ગાંધીજી
 ઘર ઘરમાં રેંટીઆ ફેરવવા,
 સૌ નર નારીને બોધ કર્યા,
 શુદ્ધ ખાધીથી તન શોભવવા. જય ગાંધીજી
 પોકાર ગરીબનો કાન ધરી,
 હોડયા બહારે બટ બહાર ધરી,
 બનતી નિગથી જન સેવ કરી. જય ગાંધીજી
 વૈભવ સઘળા છોડી દઇને,
 ભારત માટે ફકીરી લઇને,
 જગબ્યા જન દેશ ફરી ફરીને. જય ગાંધીજી
 ભારતનું ગૌરવ જાગવવા;
 તમે તન મન ધન કુરબાન કર્યાં
 બંસી સુરથી સૌ હીલ હયાં જય ગાંધીજી
 શાંતિનો માથો મંત્ર લાળી,
 સત્યાગ્રહીએ નિજ દેહ દમી;
 “મરવું પણ મારવું કેાઈ નહિ.” જય ગાંધીજી

સ્વપ્રેક્ષ્ય સુતરના તાર થઈ,
 ખેંચાતું આવે એજ નકી,
 સુદર્શન ચક્રની સહાય થકી. જય ગાંધીજી
 અસહકાર તણો રણ જંગ રચી,
 લડતો વીર કેસરી કેડ કસી;
 ઘા પડતાં પશુ નહિ જાય ડગી. જય ગાંધીજી
 નાનાલાલ પટેલ.

મોહનની મારલી.

વગાડી મોરલી મોહન લગાડી લાલ તે લગની
 અનુપમ એકતા સ્થાપી, ગળીને જ્ઞાતને લગની
 સુણાવ્યા દિવ્ય મંત્રોને, વિજાએ સવની વાહી.
 સજાવ્યાં નીતિ-શસ્ત્રોને, કરે દ્વજ સત્યની સાહી;
 અહમ્ના લાવને લેલી, રહી સૌ લેહને છેલી,
 અજળ જાદુ ભરેલીએ, મધુરી મોરલી તારી.
 જગાડ્યા ભારતી પુત્રો, મતિની નેં ગતિ માપી,
 લખાવ્યાં સ્નેહનાં સૂરા, નસેનસ લકિત રહી વ્યાપી,
 નચાવ્યાં રાજ ! જડ-ચેતન, વગાડી તેં વીણા મોહન,
 સ્વીકારો શાધુ જન તમને અમારાં પ્રેમ વંદન છે.
 નાનાલાલ પટેલ.

મનમોહન બલિહાર ગાંધીજી !

મનમોહન બલિહાર ગાંધીજી !

નૂર સેન્ય સરહાર ગાંધીજી !

નૂતન યુગ ઘડનાર ગાંધીજી !

દેવી તેજ ચમકાર ગાંધીજી !

ગુજરાતી કુળે ગાળે ગાંધી !

નંદનવન વન વાળે ગાંધી !

રાજ બંન વિશ્વ તાળે ગાંધી !

હિલ દિલ સર્વ નવાળે ગાંધી !

જગત માત્રનું નર ગાંધીજી !

જ્ઞાનામૃતનું પૂર ગાંધીજી !

ભારત બંસી સૂર ગાંધીજી !

હિલ દરિય ભરપૂર ગાંધીજી !

ગાય ગોપ ગોપાલક ગાંધી !

સત્યાગ્રહ સંચાલક ગાંધી !

હિંદ જનોના તારક ગાંધી !

જગત સર્વ ઉદ્ધારક ગાંધી !

બાધી પ્રજાતા તોલ ગાંધીજી !

બાબુબલુ અણુમોલ ગાંધીજી !

કુંજ કુંજ કલ્લોલ ગાંધીજી !

રાષ્ટ્ર ચેતના બોલ ગાંધીજી !

જ્ઞાન માર્ગમાં પ્રાદ્ધાન્ય ગાંધી !

રણ શુરવીર રણાંગણ ગાંધી !

વૈશ્ય કુળનું ભૂષણ ગાંધી !

શોભાવે સેવક ગણ ગાંધી !

સાધુ જીવન સુદ્ધાણ ગાંધીજી !

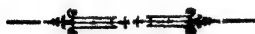
સત્યવચનની ખાણ ગાંધીજી !

રાષ્ટ્ર પ્રકાશે બાણ ગાંધીજી !

ભાર જીવન પ્રાણ ગાંધીજી !

મનમોહન બલિદ્ધ ર ગાંધીજી.

ગોકળદાસ રાયચુરા

ગાંધીનું ગુજરાત.

ગાંધીનું ગુજરાત ગણાયે !

ગાંધીનું ગુજરાત ૧

ગુર્જર દેશે વિરલ મૂર્તિ એ વિમલ સરળ સાક્ષાત
દર્શનથી કંઈ ચેતન પ્રકટે, જોતાં એની જમાલ;

જેમાં સાચા સાધુઓ જ્ઞાત

ગાંધીનું ગુજરાત !

સાબરમતીના સુંદર તટપર પ્રગટયું નૂતન પ્રભાત,
 મોહન તુમ સત્યાગ્રહ બંસી, સૂર સુણી સહુ જાત,
 કરે મીઠી ઐક્યની વાત—
 ગાંધીનું ગુજરાત !

દેશ ભકિતને રાજભકિતની સાથે સાચી વાત,
 નિર્ભયતાને સત્ય વચનની દિક્ષા દઈ તહે તાત !
 બનાવ્યું નવું ગુજરાત—
 ગાંધીનું ગુજરાત !
 ગોકળદાસ રાયચુરા

મહાત્મા ગાંધીજીને ચરણે !

વિશ્વ વિમોહન મોહન ! તહે જગમા બધે,
 સત્યાગ્રહથી અમર ઝુંબે નિજ નામ જો ! ૧
 કર્મચોગની સરસ સમાધિ સાધીને,
 સ્વાર્થ ત્યાગના કીધા પ્રાણુ કામ જો ! ૨
 કમર કરી નિજ બાંધી જન હિત કાળે,
 ગાંધી ! કીધાં અને ઉજવડ કામ જો ! ૩
 કાયદાકિતનું મહિમ્ન જગને શીખવો,
 ભર નિદ્રાથી જગવ્યું હિન્દુસ્થાન જો ! ૪

હાડકવાયા બાબા ભારત માતના,
ગવાય જગજનમુખ આજે તુજ નામજો ! ૧

સાહુ છવન ને મનન ઉંચું રાખી સદા,
સ્વદેશ માટે સહુ અતિ અપમાન જો ! ૨

પરોપકારાય સતાં વિમૂતયઃ તહુ;
પૂર્ણ કરાવ્યું અમને વીરા ! ભાન જો ! ૩

હુનિયાના બેલી ! ઠેલી સઉ સંકટો,
નિજ કર્તવ્યે રાખી પૂરણ હામ જો ! ૪

રાષ્ટ્રજીવનના પહોળા મેંઘા પાઠને,
હિન્દ તહુ કીધું વિશ્વે સન્માન જો ! ૫

આદ્ય ધરી તેં બાધવ દીવજનો તણી,
એકલશૂરે દીધું દયાનું દાન જો ! ૬

મોહન ! મોહ ન રાખ્યો તેં નિજ સ્વાર્થમાં,
કૃષ્ણ તણા અવતાર ! તહનેય પ્રણામ જો ! ૭

કર્મવીર ! તુજ હીર સદા દીપાવજે,
ગાય 'પ્રભાસ્કર' ગુણિયલ તુજ શુશ્રુષાન જો ! ૮

શ્રી જન્મદર્શન પ્રભાસ્કર.

યુગાવતાર ગાંધી.

આજનો યુગાવતાર ગાંધી,

હો બન્ધુઓ !

આજનો યુગાવતાર ગાંધી !

નયને સ્વાતંત્ર્ય નેમ,

હેયે છે દેશ પ્રેમ,

સૂતરે સરાજ્ય રહ્યો સાંધી.

હો બન્ધુઓ !

આજનો યુગાવતાર ગાંધી !

હાવે યૌત્સ્ય યુગ,

રહે વીરત્વ અનૂપ,

આત્માની ઉઘાટે એ આંધી.

હો બન્ધુઓ !

આજનો યુગાવતાર ગાંધી !

એના દેવી સંદેશ,

ઝીલે છે સર્વ દેશ,

શાંતિના સામ્રાજ્યની એ આંખી,

હો બન્ધુઓ !

આજનો યુગાવતાર ગાંધી !

શ્રી. જયદેવ નંદાનાલાલ મલારકર.

“ મોહન ” મોરલી.

વાગેછે રે. વાગે છે. અહીં મોહન મોરલી વાગેછે,
એનો શબ્દ ગગનમાં ગાળે છે, માંહીં
સેવા તે કરે મારગ બતાવે, ત્યાજના દાણ માગેછે. અહીંં
ભારત વર્ષે જંગમચોછે, જંગમમાં જંગ જમાવેછે. અહીંં
દુકી ધોતી. પહેરણ, ખોળી, દુષ મૃતિ વિરાળેછે. અહીંં
વિદેશી વસ્ત્રનાં હરણ કરીને, સૌને લેણ ધરાવેછે. અહીંં
ભરતખંડની ગલી ગલીમાં, ખાદી મંત્ર સુણાવેછે અહીંં
અં મોરલીને દેશ લગેતો, દુઃખડાં સર્વે લાગેછે. અહીંં

—જોઈએ છીએ—

નવશક્તિ—પત્ર, ગ્રંથમાળા, આના માળા

માટે ગ્રાહકો—જાહેરાતો—એજન્ટો—

લાવ, નિયમ વગેરે માટે

આજેજ પૂછો:—

સંપાદક—નવશક્તિ, કાર્યાલય

ગલ્લેમંદી—સુરત.

તાં ક:—એક વખત કામ પાડી ખાતરી કરશો.

શ્રી ઉપયોગી નવી ઢબથી લખાયેલું

—સીતા વનવાસ—

અગીઆર આનાની ટિકિટ બીડવી.

સ્વદેશ ભાવના ને જગવતું કાવ્ય પુસ્તક

—ભારત કીર્તન—

ત્રણ પૈસા (સીતા વનવાસ લેનારને ભેટ)

ગાંધીજીની સ્તુતિથી ભરપૂર

—ગાંધી ગીતા—

સ્નેહીઓમાં ભેટ કરવા વધુ મંગાવો.

સોના, ત્રણ રૂપિયા.

હવે પછી પ્રકટ થનાર નૂતન કાવ્ય સંગ્રહ.

—ગુર્જર ગીતા—

નાણાં મોકલતાં મ. ઓ. કે ટિકિટ બીડવી. કોઈ પણ

પુસ્તક માટે લખો:—

નવશક્તિ સાહિત્ય મંદિર

ગોધરા (પાંચમહાલ.)

પ્રકાશક—ભીખાભાઈ પુરષોત્તમ વ્યાસ, નવશક્તિ કાર્યાલય

ગલ્લેમંદી, સુરત. મુદ્રક—હરજોવનદાસ હરકીશનદાસ

શ્રી 'અગ્નિકા વિજય' શ્રી. પ્રેસ બસનપુરી બાગોળ—સુરત.

અમારે ત્યાં મળતાં પુસ્તકો.

મારો જેલનો અનુભવ (મ. ગાંધીજી)	૦-૬-૦
આલ પ્રાર્થના	૦-૧-૩
મહાત્માની દિવ્ય વાણી	૦-૨-૦
હિંદ કિર્તન	૦-૬-૦
શિવદયાળની શોધ	૦-૧-૬
પાંડવ ગ્રુપ્ત નિવાસ	૦-૧૦-૦
સીતા વનવાસ	૦-૧૦-૦
અનંગ હારમ	૦-૮-૦
હસીઆની ડાકણ	૧-૮-૦
મુધારાનો આર	૧-૮-૦
ભારત કિર્તન	૦-૦ ૯

દરેક સાહિત્યનાં પુસ્તકો મળશે. મંગાવનારે મ. ગો
ડે દિલ્લિટ બીડવી.

(પિસ્ત્રેજ બુક.)

ત્રી ઉપયોગી નવી હળથી લખાયલું

ખાલ-ખાલાને ભેટ કરવા લાવક.

-સીતાવનવાસ-

(મૂલ્ય દશ આના.)

નવશક્તિના માહક યનારને છ આના.

લખો:-નવશક્તિ સાહિત્ય મંદિર.

ગેધરા (પંચમહાલ)

નવશક્તિ

એટલે

ગરવી ગુજરાતનું નવું મ
દર મલિને—ને તમારા જ્ઞાનમાં નવો રાત્ર

તમારો જુદો કાળે
તમારો જિજ્ઞાસુ વિગ કાળે
મહાત્મા ગાંધીજીની વાતગીતો
વસંતો પાત કાળે
મહાત્માજીનો દિલીપે મ
અને તમારો વાળોને અમારો અત્યંત

નવશક્તિ વાંચો

દરેક માસની પૂનેમે પ્રગટ થાય છે
વાર્ષિક લગભગ પાંચેજ ગણિત રૂા સવા
માત્ર ચાર આનની ટિપ્પોટ બીટીને નમુનાજ મ
બુકોને, શા માટે અમારેજ અમારી બદલો હો?

લેખા: નવશક્તિ કાર્યાલય—

ગણેમરી સુ

